

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

กนกวรรณ ผลสุข^{1*} ทินกร พูลพุด²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และ 3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากสมรรถนะของผู้บริหารพยากรณ์การพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมการพยากรณ์ที่เกิดจากสมรรถนะของผู้บริหารพยากรณ์การพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์เท่ากับร้อยละ 59.70 (Adjusted R square = .597) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y_{\text{tot}} = 1.102 + .189(X_4) + .160(X_2) + .143(X_5) + .087(X_3) + .088(X_6) + .098(X_1) - .077(X_8)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบมาตรฐาน

$$X_{\text{tot}} = .243(X_4) + .266(X_2) + .222(X_5) + .155(X_3) + .134(X_6) + .148(X_1) - .123(X_8)$$

คำสำคัญ : สมรรถนะของผู้บริหาร, การพัฒนาผู้เรียน

¹ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา
e-mail: Kanokwan447@gmail.com

² สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา e-mail: sutin1955@gmail.com

* ผู้นิพนธ์หลัก e-mail: Kanokwan447@gmail.com

THE ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING LEARNER DEVELOPMENTS IN BASIC EDUCATION SCHOOL UNDER THE NAKHONSAWAN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE OFFICE AREA 2

Kanokwan Phonsuk^{1*} Tinagorn Poolput²

Abstract

The purposes of this study were 1. to study the learner developments in basic education, 2. to study the relationship between Administrators' Competencies and learner developments in basic education and 3. to predicting equation from Administrators' competencies predicting learner developments in basic education school. The research findings were as follows. The learner developments in basic education school found overview was at the high level Relationship between the Administrators' Competencies and learner developments in basic education school have relationship in positive was statistically significant at 0.01 level. The predicting equation from Administrators' Competencies predicting learner developments in basic education school the perception of school director and teachers. It can be predicted 59.70% (Adjusted R square =.597) was statistically significant at.01 level. The prediction equations derived could be written as follows:

The prediction equation in the form of raw score:

$$Y_{\text{tot}} = 1.102 + .189(X_4) + .160(X_2) + .143(X_5) + .087(X_3) + .088(X_6) + .098(X_1) - .077(X_8)$$

The prediction equation in the form of standard score:

$$X_{\text{tot}} = .243(X_4) + .266(X_2) + .222(X_5) + .155(X_3) + .134(X_6) + .148(X_1) - .123(X_8)$$

Keyword : Administrators' Competencies, The learner developments

¹ Educational Administration, Faculty of Humanities and Social Sciences, Chaopraya University, e-mail: Kanokwan447@gmail.com

² Educational Administration, Chaopraya University, e-mail: sutin1955@gmail.com

* Corresponding author, email: Kanokwan447@gmail.com

บทนำ

ในปัจจุบันสภาพสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสังคมข่าวสาร พร้อมทั้งอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่หลั่งไหลเข้า มาทำให้เกิดความเจริญทางด้านวัตถุ โดยเฉพาะเครื่องมือสื่อสารต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ปัญหาทางเศรษฐกิจค่าครองชีพสูงขึ้นและ ความเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งเหล่านี้ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมทางด้านวัฒนธรรม ค่านิยม สุขภาพกายและสุขภาพจิต ขาดความรับผิดชอบ ขาดคุณธรรมจริยธรรม สังคมจึงขาดความสงบสุขเกิดปัญหาขึ้นมากมาย (กุศล ถีถ้วน. 2550: 1)

สภาพสังคมที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นจุดบอด และเป็นความเสื่อมถอยทางคุณธรรมจริยธรรม และอาจเป็นต้นเหตุที่ทำให้สังคมไทยก้าวไปสู่จุดวิกฤตได้ คุณธรรมจริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ สำหรับทุกคนในสังคม ที่จำเป็นต้องรับการปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก หรือเมื่อยังเป็นนักเรียนอยู่เพราะเป็นช่วงเวลาที่สามารถเรียนรู้และได้รับการปลูกฝังความคิดที่ถูกต้องได้ง่าย ดังนั้น ครูที่มีภาระหน้าที่สำคัญในการอบรมสั่งสอนจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งในการปลูกฝัง และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เพื่อที่จะสามารถหล่อหลอมนักเรียนให้เป็นผู้ที่พึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรม ควบคู่ไปกับวิชาความรู้และทักษะวิชาความสามารถที่เปี่ยมไปด้วยคุณธรรมจริยธรรม

นอกจากนี้นักการศึกษาหลายท่าน ตั้งข้อสังเกตว่า สิ่งที่น่าห่วงเกี่ยวกับทรัพยากรบุคคลในชาติบ้านเมืองขณะนี้มิใช่อะไรที่คุณภาพทางด้านสติปัญญา หากแต่อยู่ที่คุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคมเป็นส่วนใหญ่ความเจริญทางด้านวัตถุมากกว่าด้านจิตใจต่างด้นรนไขว่คว้าแก่งแย่งเพื่อให้ ได้มาซึ่งอำนาจเงิน อิทธิพล ตำแหน่ง หน้าที่เพื่อสนองกับความต้องการ และความสำเร็จแห่งตน โดยไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมในสังคม ไม่นำพาต่อคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเคยยึดถือปฏิบัติต่อกัน มาช้านาน การดำรงชีวิตเปลี่ยนไป ดังเห็นได้จากข่าวสารทางสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น ปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาอาชญากรรม ซึ่งก่อให้เกิด พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเยาวชน ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ (รัตนกร วงศ์ศรี, นันทกา โกมล เสน และรุ่งฤดี พรหมแก้วงาม. 2551 : 1)

จากการดำเนินงานที่ผ่านมาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ยังพบกับปัญหาในส่วนของการปฏิบัติงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียนในหลายด้านด้วยกันไม่ว่าจะเป็นความขยัน ความประหยัด ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุขภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจของนักเรียน พบว่า นักเรียนยังคงขาดความขยัน ขาดความประหยัด ขาดความซื่อสัตย์ ขาดความมีวินัย ขาดความสุขภาพ ขาดความสะอาด ขาดความสามัคคี และขาดความมีน้ำใจ

ในตนเองอยู่บ้างในจำนวนนักเรียนบางส่วน จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยทางด้านการบริหารโดยยึดสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 รวมทั้งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีพรารณาของสังคมและสถานประกอบการ เพื่อความเจริญก้าวหน้า สำเร็จในชีวิตต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาผู้เรียนและสมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากสมรรถนะของผู้บริหารพยากรณ์การพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ทั้ง 148 โรงเรียน จำนวน 1,668 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 312 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครซีและมอร์แกน (R.V.Krejcie and D.W. Morgan) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 81 ข้อ ประกอบด้วย 3 ตอน ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่าในการสอบถามสมรรถนะของผู้บริหาร จำนวน 45 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 36 ข้อ แบบสอบถามมีค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยขอหนังสือราชการ โดยขอความร่วมมือจากสำนักงานโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยแนบซองติดแสตมป์เจ้าหน้าที่ของถึงผู้วิจัย ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างคืน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษานี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในโรงเรียนกับประสิทธิภาพการสอนของครู เปรียบเทียบค่า t-test (Independent) ค่าทดสอบ F-test (One Way ANOVA) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. ระดับการพัฒนาผู้เรียน และสมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ปรากฏดังตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพัฒนาผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ขยัน	4.01	0.54	มาก
2. ประหยัด	4.29	0.57	มาก
3. ซื่อสัตย์	4.25	0.54	มาก
4. มีวินัย	4.25	0.50	มาก
5. สุภาพ	4.33	0.46	มาก
6. สะอาด	4.22	0.53	มาก
7. สามัคคี	4.23	0.51	มาก
8. มีน้ำใจ	4.27	0.49	มาก
เฉลี่ยรวม	4.23	0.32	มาก

จากตารางที่ 1 โดยภาพรวมการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านสุภาพ ($\bar{X} = 4.33$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมรรถนะของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์	4.01	0.49	มาก
2. การบริการที่ดี	4.29	0.54	มาก
3. การพัฒนาตนเอง	4.12	0.58	มาก
4. การทำงานเป็นทีม	4.28	0.42	มาก
5. การวิเคราะห์และสังเคราะห์	4.18	0.50	มาก
6. การสื่อสารและการจูงใจ	4.24	0.49	มาก
7. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร	4.20	0.50	มาก
8. การมีวิสัยทัศน์	4.19	0.51	มาก
เฉลี่ยรวม	4.19	0.31	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยภาพรวมระดับสมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านการบริการที่ดี ($\bar{X} = 4.29$) มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สมรรถนะของ ผู้บริหาร	การพัฒนาผู้เรียน								
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y _{tot}
X ₁	.834**	.371**	.289**	.294**	.072	.085	.070	.039	.426**
X ₂	.249**	.778**	.683**	.256**	.120*	.074	.076	.089	.487**
X ₃	.285**	.273**	.594**	.719**	.202**	.107	.081	.105	.480**
X ₄	.088	.118*	.208**	.503**	.807**	.553**	.347**	.247**	.559**
X ₅	.078	.109	.128*	.099	.272**	.719**	.846**	.531**	.550**
X ₆	.057	.050	.065	.118*	.179**	.346**	.530**	.882**	.434**
X ₇	.021	.129*	.112*	.136*	.210**	.413**	.536**	.629**	.430**
X ₈	.030	.075	.075	.034	.003	.112*	.140*	.136*	.122*
X _{tot}	.340**	.403**	.461**	.449**	.360**	.476**	.527**	.537**	.713**

** มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ($r = 0.713$) ซึ่งเมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายคู่ มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกัน ซึ่งด้านการทำงานเป็นทีม (X₄) สัมพันธ์กับการพัฒนาผู้เรียนมากที่สุด ($r = 0.559$) รองลงมาคือด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ (X₅) ($r = 0.550$) ด้านการบริการที่ดี (X₂) ($r = 0.487$) ด้านการพัฒนาตนเอง (X₃) ($r = 0.480$) ด้านการสื่อสารและการจูงใจ (X₆) ($r = 0.434$) ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (X₇) ($r = 0.430$) ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X₁) ($r = 0.426$) และด้านการมีวิสัยทัศน์ (X₈) ($r = 0.122$) สัมพันธ์กับการพัฒนาผู้เรียนน้อยที่สุด ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ตอนต้น

3. สมการพยากรณ์สมรรถนะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์สมการพยากรณ์สมรรถนะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้เรียน

ตัวแปรพยากรณ์	การพัฒนาผู้เรียน				
	B	SE _b	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.102	.169		6.513	.00
การทำงานเป็นทีม (X ₄)	.189	.034	.243	5.583	.00
การบริการที่ดี (X ₂)	.160	.024	.266	6.548	.00
การวิเคราะห์และสังเคราะห์ (X ₅)	.143	.033	.222	4.344	.00
การพัฒนาตนเอง (X ₃)	.087	.024	.155	3.555	.00
การสื่อสารและการจูงใจ (X ₆)	.088	.033	.134	2.633	.01
การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (X ₁)	.098	.028	.148	3.477	.00
การมีวิสัยทัศน์ (X ₈)	-.077	.025	-.123	-3.145	.00
R ² = .607 Adjusted R square = .597 F= 58.522** Sig of F = .000					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 สมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ทั้งหมด 8 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ได้ จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการบริการที่ดี ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการสื่อสารและการจูงใจ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 59.70 (Adjusted R square = .597) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y_{\text{tot}} = 1.102 + .189(X_4) + .160(X_2) + .143(X_5) + .087(X_3) + .088(X_6) + .098(X_1) - .077(X_8)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$X_{\text{tot}} = .243(X_4) + .266(X_2) + .222(X_5) + .155(X_3) + .134(X_6) + .148(X_1) - .123(X_8)$$

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. การพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาผู้เรียน เป็นนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องนำนโยบายดังกล่าวมาดำเนินการให้เป็นรูปธรรม โดยเฉพาะคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ ดังนั้นจึงเป็น

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน จนทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ จึงทำให้ผลการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โยธิน จันทรสว่าง (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความมีวินัย รองลงมาคือ ด้านความสุภาพ และด้านความซื่อสัตย์ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความมีน้ำใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล เมืองนาค (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของครูเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของครูเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความมีน้ำใจ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความประหยัด ด้านความสุภาพ ด้านความมีวินัย ด้านความขยัน และด้านความสะอาด ตามลำดับ

2. สมรรถนะของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ แรงจูงใจ และคุณลักษณะต่าง ๆ เป็นตัวก่อให้เกิดสมรรถนะของแต่ละคนที่จะแสดงออกมาให้มีสมรรถนะในการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบรรลุ ชินน้ำพอง (2555 : 19) กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ คือ แรงจูงใจ ลักษณะเฉพาะหรือลักษณะเฉพาะบุคคล ภาพลักษณ์ หรือโน้ตชนในตน ความรู้ ทักษะ คุณค่า พฤติกรรม และทัศนคติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของประสิทธิ์ ชุมศรี (2555) ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 8 ด้าน คือ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ การบริการที่ดี การพัฒนาตนเอง การทำงานเป็นทีม การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย การสื่อสารและจูงใจ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร และการมีวิสัยทัศน์ โดยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 มีสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ที่กำหนดไว้ว่า สมรรถนะของผู้บริหารกับการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านการดำเนินงานเป็นทีม สัมพันธ์กับการพัฒนาผู้เรียนมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารแบบประชาธิปไตย ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมรวมทั้งการทำงานแบบรวมพลัง ให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนเพื่อนร่วมงาน เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์และกลุ่มคนที่หลากหลายได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ พยเยาว์ สุตรีก (2553) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม คือ การให้ความ

ร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุน เสริมแรง ให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น หรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตาม ได้อย่างเหมาะสม

4. สมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ทั้งหมด 8 ด้าน สามารถร่วมกันพยากรณ์ตัวแปรเกณฑ์ได้ จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการบริการที่ดี ด้านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการสื่อสารและการจูงใจ ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ และด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยมีประสิทธิภาพในการพยากรณ์เท่ากับ ร้อยละ 59.70 (Adjusted R square = .597) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานในการวิจัยว่า ตัวแปรของสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างน้อย 1 ตัวแปร สามารถพยากรณ์การพัฒนาผู้เรียนได้ โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยหรือค่าอำนาจ การพยากรณ์สมรรถนะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 มากที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เซอร์มอน (Shermon, 2005 อ้างถึงใน ศรีธนา สระทอง, 2552) ที่ได้ให้แนวคิดของ การทำงานเป็นทีม คือ กลุ่มบุคคลที่ร่วมกัน เพื่อปฏิบัติภารกิจโดยมีจุดประสงค์ร่วมกัน ตามกลุ่มสายบังคับ ค้นหาแรงจูงใจของผู้ร่วมงาน โดยผู้ร่วมงานที่ได้รับการพัฒนาจะสามารถบรรลุศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นทั้งผู้นำและผู้ตาม ส่งผลให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีรูปแบบความคิดแบบให้มีการแตกแขนงทางความคิด มีการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยการสร้างบรรยากาศที่เอื้อและกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนรู้จักช่วยเหลือหาความรู้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปส่งเสริมให้ครูและผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่นทำงาน ควบคู่กับการใช้สติปัญญาในการแก้ปัญหาอย่างถูกวิธี ให้ผู้เรียนรู้จักเก็บออมทรัพย์ สิ่งของแต่พอประมาณ ให้ผู้เรียนเกิดความซื่อสัตย์จริงใจต่อตนเองและผู้อื่น ให้ผู้เรียนเป็นคนที่ชอบในสิ่งยุติธรรมและปฏิบัติสิ่งที่ดีเกี่ยวกับความยุติธรรม ให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ให้ผู้เรียนเกิดการประพฤติปฏิบัติตัวอย่างมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ ให้ผู้เรียนแต่งกายสะอาดเป็นไปตามกฎระเบียบของโรงเรียนและวัฒนธรรมที่ดีงาม ให้ผู้เรียนรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ให้ผู้เรียนเกิดความเอื้ออาทร ต่อคนรอบข้าง และส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่น

2. ผู้บริหารควรมีการนำเอาหลักการประหยัดมาใช้ในการปฏิบัติงาน ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการต่อการให้บริการของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ควรมีการติดตามความเคลื่อนไหว แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านวิชาการในหมู่เพื่อนร่วมงานอย่างต่อเนื่อง ควรส่งเสริมให้ครูทำงานโดยใช้ความรู้และความสามารถของตนเอง ควรดำเนินการเตรียมการวางแผน จัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศ และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรมีการสร้างแรงจูงใจ โน้มน้าวให้ผู้อื่นเห็นด้วย ยอมรับ คล้อยตามเพื่อบรรลุจุดหมายของการสื่อสารได้ ควรมีการจัดอบรม ศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรมีการกำหนดพันธกิจและเป้าประสงค์ในการพัฒนางานสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาและนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเนื่องจากผลการศึกษายังอยู่ในลำดับสุดท้ายเพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ศึกษาไปพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการสอนของการพัฒนาผู้เรียนในผลสัมฤทธิ์ต่อไปต่อไป

2. ควรมีการศึกษาระดับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้ศึกษามาปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดีด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากท่านอาจารย์ ดร.ทินกร พูลพุด อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขตลอดจนให้ข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันทรงคุณค่าต่อการวิจัยด้วยความเมตตากรุณาและให้กำลังใจ ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการตรวจแบบสอบถาม นอกจากนี้ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ และครูโรงเรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน อำเภอลาดยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์เขต 2 ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอมา สละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณพี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ คุณความดีหรือประโยชน์อื่นใดอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบไว้เป็นเครื่องบูชาพระคุณกับครอบครัวขวัญใจและครอบครัวเรื่องนามที่ได้ให้การเลี้ยงดู ให้การศึกษาและวางรากฐานชีวิต รวมทั้ง ครู อาจารย์ ทุกท่านผู้เป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญ ช่วยเหลือและสนับสนุนด้วยดีตลอดมา จนกระทั่งประสบความสำเร็จมา ณ วันนี้

เอกสารอ้างอิง

- กุศล ถีถ้วน. (2550). ศึกษาสภาพปัญหาการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนตามทัศนะของครูโรงเรียนเวฬุวนาราม (สินทรัพย์อนุสรณ์) สำนักงานเขตดอนเมือง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- บรรลุ ชื่นน้ำพอง. (2555). สมรรถนะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประสิทธิ์ ชุมศรี. (2555). การประเมินสมรรถนะที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. รายงานการวิจัยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- เพียว สุตรัก. (2553). ศึกษาสมรรถนะหลักของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- โยธิน จันทรสว่าง. (2552). สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

- รัชนี ยมศรีเคน. (2551). การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนอนุบาลกันทรวิชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศรินญา สระทอง. (2552). สมรรถนะทางภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ศศิวิมล เมืองนาค. (2555). การดำเนินงานของครูเพื่อปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนศรีราชา 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.